

בש"פ 1944/21 - פלוני נגד פלונית

בית המשפט העליון

בש"פ 1944/21

לפני:

כבוד הנשיאה א' חיות

התובע בתיק 1195770/2 (בית פלוני
הדין הרבני אזורי ירושלים):

נגד

הנתבעת בתיק 1195770/2 (בית פלונית
הדין הרבני אזורי ירושלים):

תגובה להודעה על הטלת קנס מטעם הנתבעת מיום
5.4.2021; תגובת היועץ המשפטי לשיפוט הרבני
להודעה על הטלת קנס מיום 9.4.2021; תגובה
להודעה על הטלת קנס מטעם התובע מיום
11.4.2021

בשם התובע בתיק 1195770/2 עו"ד יאיר שופל
(בית הדין הרבני אזורי ירושלים):

בשם הנתבעת בתיק 1195770/2 (בית הדין הרבני
אזורי ירושלים): עו"ד אהוד גבאי

בשם היועץ המשפטי לשיפוט הרבני:
עו"ד אביטל הופר כהן

החלטה

1. מזכירות בית הדין הרבני האזורי בירושלים (להלן: בית הדין) הביאה לידיעתי את החלטת בית הדין מיום 3.3.2021, במסגרתה הושת על הנתבעת/בתיק 1195770/2 (להלן, בהתאמה: הנתבעת וההליך) קנס שבועי מתמשך בגובה 1,250 ש"ח מכוח סעיף 7 לחוק בתי דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דיון), התשט"ז-1956 (להלן: חוק כפיית ציות), אשר יעמוד בתוקפועד שתיתן הסכמתה להתגרש מהתובע בהליך.
2. כעולה מן החומר שהובא לעיוני, ביום 26.3.2019 התקבלה תביעת התובע לגירושין. בפסק הדין צוין כי "בית הדין משוכנע כי האשה לא רוצה את בעלה, וטענותיה לשלום בית אינן כנות". בעקבות זאת ניהלו הצדדים הליך גישור בניסיון להגיע להסכם גירושין, אך משזה לא צלח, ביום 30.1.2020 הגיש התובע לבית הדין בקשה לקביעת מועד לסידור גט. לאחר שהתקיימו מספר דיונים בנושא, בית הדין הורה לנתבעת ביום 16.6.2020 להתגרש מן התובע.
3. חרף ההחלטות האמורות, הנתבעת סירבה לקבל את גטה מאת התובע. ביום 28.7.2020, לאחר שהתקיים דיון בבקשת התובע לחייבה בקנס בשל סירובה להתגרש, הטיל בית הדין על הנתבעת מספר צווים מכוח סעיפים 2(א)-(1)-(6) לחוק בתי דין רבניים (קיום פסקי דין של גירושין), התשנ"ה-1995 (להלן: חוק קיום פסקי דין) המגבילים אותה, בין היתר, מלצאת מהארץ, מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה ומלפתוח או להחזיק בחשבון בנק. עוד קבע בית הדין כי ככל שהצווים לא יביאו "לסידור הגט בפועל", ישקול להטיל על הנתבעת קנס כספי. החלטה זו אושרה על-ידי נשיא בית הדין הרבני הגדול ביום 16.2.2021, בהתאם לסעיף 1(ג) לחוק קיום פסקי דין.
4. משעה שצווי ההגבלות לא הועילו והמשיבה הוסיפה לעמוד במריה, ניתנה ביום 3.3.2021 ההחלטה מושא ההליך שלפניי, אשר מטילה על הנתבעת קנס לטובת אוצר המדינה בסך 1,250 ש"ח בגין כל שבוע שבו היא מסרבת להתגרש מן התובע. בהחלטתו ציין בית הדין הרבני כי "הנתבעת מעגנת את התובע כבר תקופה ארוכה, ללא כל הצדקה (בבקשתה האחרונה התנתה את הסכמתה לגט בקבלת חצי מיליון ש"ח מבעלה והעברת הדיון לערכאה אחרת), ואין מניעה לכופ אותה להתגרש, ואף בדרך של הטלת קנס". עוד הוסיף בית הדין כי הנתבעת עומדת בסירובה לקבל את הגט, וזאת לאחר שהופעלו נגדה סנקציות רבות ועל כן אין מנוס מלנקוט נגדה צעדים מכוח חוק כפיית ציות.
- לצד זאת דחה בית הדין טענה שהעלתה הנתבעת ולפיה יש לבטל את ההליך כולו מכיוון שהיא אינה מבינה את השפה העברית ומשום שבקשה שהגישה "ביומה הראשון" לאישור מתורגמן "נדחתה על הסף". בית הדין הדגיש כי הנתבעת לא ביקשה לבטל איזו מהחלטותיו של בית הדין עקב אי-הבנת השפה או מהות ההליך, וציין כי הנתבעת הייתה מיוצגת לכל אורך ההליך וכי הוא התרשם שהיא "הבינה את כל מה שמתנהל [ב]בית הדין ואת ההליך כולו". עוד הדגיש בית הדין כי הנתבעת הייתה רשאית להביא מתורגמן מטעמה אך נמנעה מכך. בית הדין הוסיף והביא מובאות מפרוטוקול הדיונים שהתקיימו בהליך וקבע כי הנתבעת "התבטאה באופן חופשי בדיון (אף באנגלית)" ו"ידעה להשיב היטב על מה שנשאלה".
- להשלמת התמונה יצוין כי על החלטה זו של בית הדין הגישה הנתבעת בקשת רשות ערעור אשר נדחתה על-ידי בית הדין הרבני הגדול ביום 14.3.2021. בהחלטתו דחה בית הדין הרבני הגדול את טענת הנתבעת כי לא הבינה את ההליך וציין, בין היתר, כי "גם בהופיעה בפנינו התרשמנו כי היא מבינה את אשר לפניו אלא שאינה רוצה להתגרש מסיבותיה שלה ומסרבת לציית להוראת בית הדין בכל שפה". עתירה שהגישה התובעת לבית המשפט הגבוה לצדק נגד החלטה זו של בית הדין הרבני הגדול נדחתה על הסף (בג"ץ 2319/21 פלוניתנ'פלוני(12.4.2021)).
5. בהתאם להחלטתי מיום 24.3.2021 הגישו הצדדים והיועץ המשפטי לשיפוט הרבני (להלן: היועץ) את התייחסויותיהם להחלטת בית הדין.
- הנתבעת טוענת כי יש לבטל את ההחלטה ומדגישה כי היא אינה דוברת את השפה העברית ועל כן לא יכולה

להבין את המתרחש בהליך או להביע את עמדתה בעניינו. משכך, סבורה הנתבעת כי ההליך "בטל מעיקרו", וטוענת כי היא עמדה על טענתה זו לכל אורך ניהול ההליך. התובע מצדו טוען כי יש לאשר את החלטת בית הדין ולאמץ את נימוקיה. לגישתו, הנתבעת נקטה ב"סחבת מכוונת ואכזרית", מתוך מטרה לדחות את קבלת הגט.

6. היועץ סבור גם הוא כי יש להותיר את החלטת בית הדין על כנה. היועץ מדגיש כי הנתבעת מסרבת לקבל גט במשך למעלה משנתיים ללא כל הצדקה, וזאת חרף החלטותיו החד-משמעיות של בית הדין, ולעמדתו בנסיבות אלה קנס שבועי בגובה 1,250 ש"ח הוא "סביר ומידתי". עוד מציין היועץ כי מהחלטותיו של בית הדין ומבקשותיה של הנתבעת עולה כי הסיבה לסירובה לקבל גט הוא רצונה "למקסם את הישגיה הרכשיים". אשר לטענות הנתבעת באשר לידיעתה את השפה העברית, מדגיש היועץ כי הנתבעת הייתה מיוצגת לאורך ניהול ההליך וכי בית הדין התרשם שהיא הבינה את המתרחש בהליך. עוד טוען היועץ כי הנתבעת מעולם לא הגישה בקשה למינוי מתורגמן.

7. לאחר שעיינתי בהחלטת בית הדין ובעמדות הצדדים, אני סבורה כי לא נפל בהחלטה פגם המצדיק את ביטולה או שינויה. סמכותו של בית הדין הרבני להטיל סנקציה בדמות קנס מכוח פקודת בזיון בית המשפט מעוגנת בסעיף 7א(א) לחוק כפיית ציות וכפי שכבר נפסק, סמכות זו נועדה להביא ל"כפיית ציות עתידית של צווי הערכאה השיפוטית המופריסו אין מדובר בענישה על הפרות שאירעו בעבר" (בש"פ 7491/18 פלוני נ' פלוני, פסקה 5 (5.12.2018)). עוד נפסק כי יש להטיל סנקציות אלה רק מקום שבו לא ניתן להביא לקיום הצו השיפוטי באמצעים פוגעניים פחות, ורק ככל שהטלת הסנקציה עשויה להביא לקיום הצו השיפוטי (בש"פ 3592/19 פלוני נ' פלוני, פסקה 3 (18.6.2019)).

8. מן המידע שהועבר לעיוני עולה כי מדובר באישה המסרבת לקבל את גטה במשך תקופה ארוכה, חרף החלטות ברורות שנתן בית הדין בנושא. על חומרתה של התנהגות מעין זו, ועל הפגיעה שהיא גורמת לתובע, אין צורך להכביר במילים (ראו בש"פ 4266/18 פלוני נ' פלוני, פסקה 7 (31.5.2018)). כמפורט לעיל, בית הדין נקט בסנקציות הדרגתיות כנגד הנתבעת, לרבות הוצאת צווי הגבלה, על מנת להביאה לידי קיום החלטותיו. הצווים לא הניבו תועלת ולכן הורה בית הדין על הטלת הקנס. בנסיבות אלו מקובלת עלי עמדת היועץ כי הקנס שהוטל על הנתבעת הוא מידתי. טענת הנתבעת בדבר אי-הבנת השפה אין בה כדי לשנות ממסקנתי, זאת, בשים לב לקביעתו העובדתית של בית הדין לפיה הנתבעת, שהייתה מיוצגת לאורך ניהול ההליך, הבינה את המתרחש בו, ובשים לב לכך שגם בית הדין הרבני הגדול הגיע למסקנה דומה.

אשר על כן, החלטת בית הדין מיום 3.3.2021 תעמוד בעינה.

ניתנה היום, י' באייר התשפ"א (22.4.2021).

ה נ ש י א ה